

Vyjádření k diplomové práci z preventivního lékařství

Název práce: Onemocnění plic způsobená prachem azbestu

Zpracovatel: Marcela Talašová

Školitel: Doc. MUDr. Evžen Hrnčíř, Klinika nemocí z povolání CPL 3.LF UK

Charakteristika práce:

Předkládaná diplomová práce je souborným sdělením. Má celkem 23 stran, její součástí je 7 tabulek. V seznamu literatury je uvedeno 6 citací.

Práce se zabývá problematikou azbestu (jeho mineralogickým vymezením a charakteristikou jeho těžby a práce s ním) a zejména zdravotních odchylek, které mohou vznikat v souvislosti s inhalací azbestového prachu. Je členěna do několika relativně samostatných, přesto na sebe navazujících kapitol.

V práci jsou obsaženy některé informace, které se do lékařsky zaměřených sdělení většinou nezařazují (kupř. o těžbě azbestu nebo o technice vyhotovování kvalitních rentgenových snímků při postižení plic), což není nedostatek, ale spíše přednost tohoto sdělení.

Určitým nedostatkem práce je, že vychází jenom z podkladů, které jsou starší než 20 let a jejichž věcný obsah tedy odpovídá tehdejší realitě a stupni poznání. Mnoho názorů a tvrzení lze proto považovat buď za neaktuální nebo za překonané. Týká se to zejména údajů o těžbě azbestu a o pravidlech, jimiž se řídí manipulace s tímto minerálem, ale i klasifikace postižení navozených inhalací azbestového prachu nebo představ o jejich patogenezi.

Z formálního hlediska lze práci vytknout některé drobné nepřesnosti. Kupř. v tabulce na straně 4, která charakterizuje těžbu (nikoliv produkci) azbestu v roce 1978, není správně uvádět „bývalý SSSR“ (dokonce s tzv. překlepem) nebo Zimbabwe, neboť SSSR tehdy ještě nebyl „bývalý“ a Zimbabwe zatím neexistovala. Na straně 5 jsou zmiňována vládní nařízení, ve skutečnosti jde o zákony. Na straně 6 není uvedena položka seznamu nemocí z povolání, do níž zařazovány nemoci způsobené azbestem. Na straně 7 je deklarováno, že azbestóza byla u nás zařazena do seznamu nemocí z povolání v roce 1947. Tedy u nás žádný seznam nemocí z povolání neexistoval. Na straně 9 je uváděno, že mezinárodní klasifikace pneumokoniózy ILO byla zavedena v roce 1971. Ve skutečnosti byla zavedena dříve, v roce 1971 byla jen poněkud upravena. Buckyho clona uváděná na straně 10 a 11 se již prakticky nepoužívá. Pojem chronická instruktivní bronchopulmonální nemoc zmiňovaný na straně 18 byl již dávno nahrazen termínem chronická obstrukční plicní nemoc (CHOPN). Údaje o prevenci nejsou úplné, periodické prohlídky se již podle pravidel zmiňovaných na straně 20 z řady důvodů neprovádějí. Není pravda, že osoba trpící azbestózou měla z tohoto titulu nárok na částečný nebo plný invalidní důchod. Některé věty jsou jazykově nedokonalé, místy také vypadlo slovo.

Také by bývalo bylo vhodné, kdyby v textu práce byly činěny odkazy na uváděnou literaturu. Čtenáře by jistě mohlo zajímat, jaká počet onemocnění způsobených azbestem byl v České republice v jednotlivých letech ohlášen a jaké jsou trendy počtu osob s nově zjištěným onemocněním z azbestu. (Tyto údaje jsou přitom snadno dostupné.)

Spolupráce se školitelem při vypracování tohoto sdělení byla jen minimální, studentka pracovala převážně samostatně, aniž by své zdroje, názory a postoje důkladněji konzultovala.

Celkově lze konstatovat, že jde o práci, která charakterizuje představy o nemocech způsobených azbestem, jejich příčinách a prevenci, které byly aktuální v minulosti. Má některé formální a nedostatky. Studentka Marcela Talašová ale prokázala, že se seznámila s problematikou, kterou se její práce zabývá.

Souhrnné zhodnocení:

Předložená práce umožňuje studentce Radce Vinšové vykonat státní rigorosní zkoušku z preventivního lékařství. Bude-li diplomová práce při této zkoušce optimálně prezentována a obhájena, doporučuji klasifikovat ji jako velmi dobrou nebo dobrou.

V Praze dne 20.1.2006

Doc. MUDr. Evžen Hrnčíř, CSc.

